

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

kr̥ṣṇayajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē
॥ *tr̥tīyāṣṭakē daśamaḥ praśnaḥ* ॥
(kāṭhakam - 1)

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ tr̥tīyāṣṭakē daśamaḥ praśnaḥ ॥ (kāṭhakaṁ - 1)

॥ hariḥ ō(4)m ॥

saṁjñānaṁ vijñānaṁ prajñānaṁ jānadābhijānat |
saṁkalpāmānaṁ prakalpāmānamupakalpāmānamupa -
klptam klptam |

śrēyō vasiya āyathsambhūtaṁ bhūtaṁ |
citrah kētuḥ prabhānābhānthasambhāṇ |
jyōtiṣmāgstējāsṁvānātapaggstapānnabhitapanṇ |
rōcanō rōcāmānaḥ sōbhaṇaḥ sōbhāmānaḥ kalyāṇaḥ |
darśā dṛṣṭā darśatā viśvarūpā sudarśanā |
āpyāyāmānā pyāyāmānā pyāyā sūnṛtērā |
āpūryāmāṇā pūryāmāṇā pūrayantī pūrṇā paūrṇamāsī |
dātā pradātā''nandō mōdaḥ pramōdaḥ || 1 ||

āvēśayānnivēśayānthasamvēśānaḥ saḡsāntaḥ śāntaḥ |
ābhavaṇprabhavaṇthasambhavaṇthasambhūtō bhūtaḥ |
prastūtaṁ viṣṭūtaḡ saḡgstūtaṁ kalyāṇaṁ viśvarūpam |
śukramaṁṛtaṁ tējaṣvi tējaḥ samiddham |

Please let us know of any errors in this text.

aruṇaṃ bhānuṃmanmarīcimadabhitapattapasvat |
 savitā prasavitā dīptō dīpayandīpyamānaḥ |
 jvalañjvalitā tapānvītapānthasantapanṇ |
 rōcaṇō rōcāmānaḥ śumbhūḥ śumbhāmānō vāmaḥ |
 sūtā sūvatī prasūtā sūyamānā'bhiṣūyamānā |
 pītī prapā sampā tr̥ptīstarpayāntī || 2 ||

kāntā kāmyā kāmajātā''yūṣmatī kāmāduḡhā |
 abhiśāstā'numāntā''nandō mōdaḥ pramōdaḥ |
 āsādayānniśādayānthsaḡsādānaḥ saḡsānnah saṇnah |
 ābhūrvibhūḥ prabhūḥ śambhūrbhuvāḥ |
 pavitrāṃ pavayīṣyanpūtō mēdhyāḥ |
 yaśō yaśāsvānāyuramṛtaḥ |
 jīvō jīviṣyanthsvargō lōkaḥ |
 sahasvānthsaḥīyānōjāsvānthsaḥāmānaḥ |
 jayānnabhiḡjayānthsudraṇīṇō draṇīṇōdāḥ |
 ādrapāvitrō harikēśō mōdaḥ pramōdaḥ || 3 ||

aruṇō'ruṇarājāḥ puṇḍarīkō viśvajidābhijit |
 ādraḥ pinvāmānō'nnāvānrasāvānirāvān |
 sarvaūṣadhaḥ sambharō mahāsvān |
 ējatkā jōvatkāḥ |

kṣuḷḷakāḥ śipiviṣṭakāḥ |
sarīsrarāḥ suśēravaḥ |
ajirāsō gamiṣṇavaḥ |
idānīm tadānīmētarhi kṣipramājiram |
āśurnimēṣaḥ phaṇō dravānnatidravanṇ |
tvaraggstvaramāṇa āśurāśīyāñjāvaḥ |
agniṣṭōma ukthyō'tirātrō dvirātrastrirātraścātūrātraḥ |
agniṛ ṛtuḥ sūrya ṛtuścandramā ṛtuḥ |
prajāpātiḥ samvathsarō mahānkaḥ || 4 ||

pramōdastarpayāntī pramōdō jāvastriṇi ca || 1 ||

bhūraḡniṃ ca pṛthivīm ca māṃ ca |
trīgścā lōkānthsamvathsaram ca |
prajāpātistvā sādāyatu |
tayā dēvatāyā'ṅgiraśvaddhruvā sīda |
bhuvō vāyuma cāntarikṣam ca māṃ ca |
trīgścā lōkānthsamvathsaram ca |
prajāpātistvā sādāyatu |
tayā dēvatāyā'ṅgiraśvaddhruvā sīda |
svārādityam ca divam ca māṃ ca |
trīgścā lōkānthsamvathsaram ca |

prajāpatistvā sādayatu |

tayā dēvatayā'ṅgiraśvaddhruvā sīda |

bhūrbhuvāḥ svaścāndramāsaṃ ca diśāśca mām ca |

trīgśca lōkānthasāṃvathsaraṃ ca |

prajāpatistvā sādayatu |

tayā dēvatayā'ṅgiraśvaddhruvā sīda || 5 ||

sāṃvathsaraṃ ca śatca || 2 ||

tvamēva tvām vēttha yōsi sōsi |

tvamēva tvāmācaīṣiḥ |

cītaścāsi sañcitaścāsyagnē |

ētāvāgścāsi bhūyāgścāsyagnē |

yattē agnē nyūnaṃ yadu tē'tiriktam |

ādityāstadāṅgiraścīnavantu |

viśvē tē dēvāscītimāpūrayantu |

cītaścāsi sañcitaścāsyagnē |

ētāvāgścāsi bhūyāgścāsyagnē |

mā tē agnē'cayēna mā'ti ca yēnāyurāvṛkṣi |

sarvēṣāṃ jyōtiṣāṃ jyōtiryaḍāḍāvudēti |

tapāsō jātamanībhrṣṭamōjāḥ |

tattē jyōtīriṣṭakē |

tēnā' mē tapa |
tēnā' mē jvala |
tēnā' mē dīdihī |
yāvaddēvāḥ |
yāvadasāti sūryaḥ |
yāvadutāpi brahma || 6 ||

āvṛkṣi nava' ca || 3 ||

saṁvathsarō'si parivathsarō'si |
idāvathsarō'sīduvathsarō'si |
idvathsarō'si vathsarō'si |
tasya' tē vasantaḥ śirāḥ |
grīṣmō dakṣiṇaḥ pakṣaḥ |
varṣāḥ pucchāṁ |
śaraduttāraḥ pakṣaḥ |
hēmaṁtō madhyāṁ |
pūrvapakṣāścitāyaḥ |
aparapakṣāḥ purīṣam || 7 ||

ahōrātrāṇīṣṭākāḥ |
ṛṣabhō'si svargō lōkaḥ |
yasyāṁ diśi mahīyāsē |

tatō nō mahā āvaha |
vāyurbhūtvā sarvā diśā āvāhi |
sarvā diśō'nu vivāhi |
sarvā diśō'nu samvāhi |
cityā citimāpr̥ṇa |
acityā citimāpr̥ṇa |
cidāsi samudrayōniḥ || 8 ||

indurdakṣaḥ śyēna ṛtāvā |
hiraṇyapakṣaḥ śakunō bhuraṇyuh |
mahānthśadhasthē dhruva āniṣattaḥ |
namastē astu mā mā hiḡsīḥ |
ēti prēti vīti samityuditi |
divaṃ mē yaccha |
antarikṣaṃ mē yaccha |
pṛthivīm mē yaccha |
pṛthivīm mē yaccha |
antarikṣaṃ mē yaccha |
divaṃ mē yaccha |
ahnā prasāraya |
rātryā samāca |

rātryā prasāraya |
ahnā samāca |
kāmaṃ prasāraya |
kāmaḡ samāca || 9 ||

purīṣaḡ samudrayōniḥ pṛthivīm mē yacchā'ntarikṣaṃ mē
yaccha sapta ca || 4 ||

bhūrbhuvāḥ svāḥ |
ōjō balāṃ |
brahma kṣatram |
yaśō mahat |
satyaṃ tapō nāma |
rūpamaṃṛtāṃ |
cakṣuḥ śrōtrāṃ |
mana āyuh |
viśvaṃ yaśō mahāḥ |
samaṃ tapō harō bhāḥ |
jātavēdā yadi vā pāvākō'si |
vaiśvānarō yadi vā vaidyutō'si |
śaṃ prajābhyō yajāmānāya lōkam |
ūrjaṃ puṣṭim dadādabhyāvāvṛthsva || 10 ||

bhāścatvāri¹ ca || 5 ||

rājñi¹ virājñi² |

samrājñi² svarājñi² |

arciḥ śōciḥ |

tapō harō bhāḥ |

agnirindrō bṛhaspatiḥ |

viśvē dēvā bhuvānasya gōpāḥ |

tē mā sarvē yaśāsā saḡ sṛjantu || 11 ||

rājñīndrō mā sapta || 6 ||

asāvē svāhā vasāvē svāhā² |

vibhuvē svāhā vivāsvatē svāhā² |

abhibhuvē svāhā² dhipatayē svāhā² |

divāmpatayē svāhā² ḡhaspatyāya svāhā² |

cākṣuṣmatyāya svāhā² jyōtiṣmatyāya svāhā² |

rājñē svāhā² virājñē svāhā² |

samrājñē svāhā² svarājñē svāhā² |

śūṣāya svāhā² sūryāya svāhā² |

candramasē svāhā² jyōtiṣē svāhā² |

saḡsarpāya svāhā² kalyāṇāya svāhā² |

arjunāya svāhā² || 12 ||

kalyāṇāya svāhaikam ca || 7 ||

vīpaścitē pavāmānāya gāyata |
maḥī na dhārā'tyandhō arṣati |
ahiṛha jīrṇāmatīsarpatī tvacām |
atyō na krīḍānnasaradvṛṣā hariḥ |
upayāmagr̥hītō'si mṛtyavē tvā juṣṭam gr̥hṇāmi |
ēṣa tē yōnirmṛtyavē tvā |
apā mṛtyumapa kṣudhām |
apētaḥ śapatham jahi |
adhā nō agna āvaha |
rāyaspōṣaḡ sahasriṇām || 13 ||

yē tē sahasrāmāyutam pāśāḥ |
mṛtyō martyāya hantavē |
tāṇ yajñasya māyayā |
sarvānavāyajāmahē |
bhakṣō'syamṛtabhakṣaḥ |
tasya tē mṛtyupītasyāmṛtāvataḥ |
svagākṛtasya madhumataḥ |
upāhūtaśyōpāhūtō bhakṣayāmi |

maṇḍrā'bhībhūtiḥ kēṭuryajñānāṃ vāk |

asāvēhi || 14 ||

andhō jāgr̥viḥ prāṇa |

asāvēhi |

badhira ākrandayitarapāna |

asāvēhi |

aḥastō'stvā cakṣuḥ |

asāvēhi |

apādāśō manāḥ |

asāvēhi |

kavē vipracittē śrōtra |

asāvēhi || 15 ||

suhastaḥ sūvāsāḥ |

śūṣō nāmāsyamṛtō martyēṣu |

taṃ tvā'haṃ tathā veda |

asāvēhi |

agnirmē vāci śritaḥ |

vāgghṛdayē |

hṛdayaṃ mayi |

aḥamamṛtē |

amṛtaṃ brahmaṇi |
vāyurmē prāṇē śritāḥ || 16 ||

prāṇō hṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
aḥamaṃrtē |
amṛtaṃ brahmaṇi |
sūryō mē cakṣuṣi śritāḥ |
cakṣurhṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
aḥamaṃrtē |
amṛtaṃ brahmaṇi |
candramā mē manasi śritāḥ || 17 ||

manō hṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
aḥamaṃrtē |
amṛtaṃ brahmaṇi |
diśō mē śrōtrē śritāḥ |
śrōtraḡ hṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
aḥamaṃrtē |

amṛtaṃ brahmaṇi |
āpō mē rētasi śritāḥ || 18 ||

rētō hṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
ahamamṛtē |
amṛtaṃ brahmaṇi |
pṛthivī mē śarīrē śritā |
śarīraḡ hṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
ahamamṛtē |
amṛtaṃ brahmaṇi |
ōṣadhivaṇaspatayō mē lōmasu śritāḥ || 19 ||

lōmāni hṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
ahamamṛtē |
amṛtaṃ brahmaṇi |
indrō mē balē śritāḥ |
balaḡ hṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
ahamamṛtē |

amṛtaṃ brahmaṇi |
parjanyaō mē mūrdhni śritah || 20 ||

mūrdhā hṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
ahamamṛtē |
amṛtaṃ brahmaṇi |
īśānō mē manyau śritah |
manyuḥhṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
ahamamṛtē |
amṛtaṃ brahmaṇi |
ātmā mā ātmani śritah || 21 ||

ātmā hṛdayē |
hṛdayaṃ mayi |
ahamamṛtē |
amṛtaṃ brahmaṇi |
punārma ātmā punarāyurāgāt |
punaḥ prāṇaḥ punarākūtamāgāt |
vaiśvānarō raśmibhīrvāvṛdhānaḥ |
antastiṣṭhatvamṛtasya gōpāḥ || 22 ||

saḥaṣṛiṇāmiḥi śrōtrā'sāvēhi prāṇē śritō manāsi śritō rētāsi
śritā lōmasu śritā mūrdhni śrita ātmani śritō'stau ca ॥ 8 ॥

agnirvāyussūryaścāndramā diśa āpaḥ pṛthivyōṣadhivanaspataya
indraḥ parjanya īśāna ātmā punārmē trayōdaśa ॥

prajāpatirdēvānāsṛjata |
tē pāpmanā sanditā ajāyanta |
tānvyadyat |
yadvyadyat |
tasmādvidyut |
tamāvṛscat |
yadvṛscat |
tasmādvṛṣṭiḥ |
tasmādyatraitē dēvatē abhiprāpnūtaḥ |
vi ca haivāsyā tatra pāpmānaṃ dyataḥ ॥ 23 ॥

vṛscataśca |
saiṣā mīmāṅsā'gnihōtra ēva sāmpannā |
athō āhuḥ |
sarvēṣu yajñakṛatuṣviti |
hōṣyānnapa upāsṛśēt |
vidyūdasi vidyā mē pāpmānamiti |

athā' huṭvōpāsṛsēt |
vṛṣṭirasi vṛścā' mē pāpmānamiti |
yakṣyamāṇō vēṣṭvā vā'' |
vi ca' haivāsyaitē dēvatē' pāpmānaṃ dyataḥ || 24 ||

vṛścataśca |
atyagḥō hāruṇiḥ |
brahmaçāriṇē'' praśnānprōcyā prajighāya |
parēhi |
plakṣaṃ daiyyāmpātiṃ pṛccha |
vētthā' sāvitṛā(3)nna vētthā(3) iti |
tamāgatya' papraccha |
ācāryō mā prāhaiṣīt |
vētthā' sāvitṛā(3)nna vētthā(3) iti |
sa hōvāca vēdēti || 25 ||

sa kasmīnpratiṣṭhita' iti |
parōrajasīti |
kastadyatparōrajā' iti |
ēṣa vāva sa parōrajā' iti hōvāca |
ya ēṣa tapāti |
ēṣō''rvāgrajā' iti |

sa kasmintvēṣa iti |

satya iti |

kiṃ tathasatyamiti |

tapa iti || 26 ||

kasminnu tapa iti |

bala iti |

kiṃ tadbalaṃmitya |

prāṇa iti |

mā sma prāṇamati prccha iti

mā''cāryō''bravīditi hōvāca brahmacārī |

sa hōvāca plakṣō daiyyāmpātiḥ |

yadvai brāhmacārinprāṇamatyāprakṣyaḥ |

mūrdhā tē vyapātiṣyat |

aḥamū ta ācāryācchrēyānbhaviṣyāmi |

yō mā sāvitṛē samavādiṣṭēti || 27 ||

tasmāthsāvitṛē na samvādēta |

sa yō ha vai sāvitṛam viduṣā sāvitṛē samvadātē |

sahāsmiñchriyaṃ dadhāti |

anu ha vā āsmā asau tapañchriyaṃ manyatē |

anvāsmāi śrīstapō manyatē |

anvāsmāi tapō balāṃ manyatē |
anvāsmāi balāṃ prāṇaṃ mānyatē |
sa yadāha |
saṃjñānaṃ vijñānaṃ darśā dṛṣṭēti |
ēṣa ēva tat || 28 ||

atha yadāha |
prastutaṃ viṣṭutaḥ sūtā sunvatīti |
ēṣa ēva tat |
ēṣa hyēva tānyahāni |
ēṣa rātrayaḥ |
atha yadāha |
citraḥ kēturdātā prādātā savitā
prāsavitā bhiśāstā numantēti |
ēṣa ēva tat |
ēṣa hyēva tē'hnō muhūrtāḥ |
ēṣa rātrēḥ || 29 ||

atha yadāha |
pavitraṃ pavayiṣyanthsahasvānthasahīyāna -
ruṇō'ruṇarajā iti |
ēṣa ēva tat |

ēṣa hyēva tē'rdhamāsāḥ |
ēṣa māsāḥ |
atha yadāha |
agniṣṭōma ukthyō'gniḥ ṛtuḥ prajāpatiḥ
saṁvathsara iti |
ēṣa ēva tat |
ēṣa hyēva tē yajñakraṭavaḥ |
ēṣa ṛtavaḥ || 30 ||

ēṣa saṁvathsaraḥ |
atha yadāha |
idānīm tadānīmiti |
ēṣa ēva tat |
ēṣa hyēva tē muhūrtānām muhūrtāḥ |
janakō ha vaidēhaḥ |
ahōrātraḥ samājāgāma |
taghōcuḥ |
yō vā asmāṇ veda |
vijahātpāpmānamēti || 31 ||

sarvamāyurēti |
abhi svargaṁ lōkaṁ jāyati |

nāsyāmuṣminlōkē'nnam̐ kṣīyata itī |
vijahaddha vai pāpmānamēti |
sarvamāyurēti |
abhi svargam̐ lōkam̐ jāyati |
nāsyāmuṣminlōkē'nnam̐ kṣīyatē |
ya ēvam̐ vēdā |
ahinā hāśvatthyah |
sāvitram̐ vidāñcakāra || 32 ||

sahā haḡsō hiraṇmayō bhūtvā |
svargam̐ lōkamiyāya |
ādityasya sāyujyam |
haḡsō ha vai hiraṇmayō bhūtvā |
svargam̐ lōkamēti |
ādityasya sāyujyam |
ya ēvam̐ vēdā |
dēvabhāgō ha śrautarṣah |
sāvitram̐ vidāñcakāra |
taḡ ha vāgadṛśyamānā'bhyuvāca || 33 ||

sarvam̐ bata gautamō vēda |
yah sāvitram̐ vēdēti |

sa hōvāca |
kaiṣā vāgasīti |
āyamaḥaḡ sāvitraḥ |
dēvānāmuttamō lōkaḥ |
guhyaṃ mahō bibhraḍiti |
ētāvati ha gautamaḥ |
yajñōpavītaṃ kṛtvā'dhō nipāpāta |
namō namaḥ iti || 34 ||

sa hōvāca |
mā bhaiṣīrgautama |
jitō vai tē lōka iti |
tasmādyē kē ca sāvitraṃ viduḥ |
sarvē tē jitalōkāḥ |
sa yō ha vai sāvitrasyāṣṭākṣaram paḍagg
śrīyā'bhiṣiktaṃ vēda |
śrīyā haivābhiṣicyatē |
ghṛṇiriti dvē akṣarē |
sūrya iti trīṇi |
āditya iti trīṇi || 35 ||

ēṭadvai sāvitrasyāṣṭākṣaram padagg
śriyā'bhiṣiktam |
ya ēvaṃ veda |
śriyā haivābhiṣicyatē |
tadēṭadṛcā'bhyuktam |
ṛcō akṣarē paramē vyōmanṇ |
yasmindēvā adhi viśvē niṣēduḥ |
yastanna veda kimṛcā kariṣyati |
ya ittadvidusta imē samāsata iti |
na ha vā ētasyarcā na yajuṣā na sāmna'rthō'sti |
yaḥ sāvitram veda || 36 ||

tadēṭatpāriyaddēvacakram |
ārdraṃ pinvāmānagg svargē lōka ēti |
vijahadvīsvā bhūtāni sampasyāt |
ādrō ha vai pinvāmānaḥ svargē lōka ēti |
vijahanvīsvā bhūtāni sampasyann |
ya ēvaṃ veda |
śūṣō ha vai vārṣṇēyaḥ |
ādityēnā samājāgāma |
taḡ hōvāca |

ēhi sāvītraṃ viddhi |
ayaṃ vai svargyō'gniḥ
pārayiṣṇuramṛtāthsambhūta iti |
ēṣa vāva sa sāvītraḥ |
ya ēṣa tapāti |
ēhi mām viddhi |
iti haivainaṃ taduvāca || 37 ||

dyatō dyatō vēdēti tapa iti samavādiṣṭēti tadrātrēr'rtava ēti
cakārōvāca nama ityāditya iti trīṇi sāvītraṃ vēdā viddhi
pañca ca || 9 ||

prajāpatirdēvānthasamjñānaṃ prastūtaṃ tānyahānyēṣa
rātrāyaścitraḥ kētustē'hnō muhūrtā rātrēḥ pavitraṃ tē'rdhamāsā
agniṣṭōmō yajñakṛatava idānīm muhūrtānām janakō'hinā
dēvabhāgaḥ kaiṣā vānmā sūṣō ha vai ṣoḍāśa ||

iyam vāva saraḡhā |
tasyā agnirēva sārāḡhaṃ madhu |
yā ētāḥ pūrvapakṣāparapakṣayō rātrāyaḥ |
tā mādhuḡkṛtāḥ |
yānyahāni |
tē mādhuvr̥ṣāḥ |
sa yō ha vā ētā mādhuḡkṛtāśca madhuvr̥ṣāḡśca vēdā |

kurvanti hāsyaitā agnau madhuḥ |

nāsyēṣṭāpūrtam dhayanti |

atha yō na vedaḥ || 38 ||

na hāsyaitā agnau madhuḥ kurvanti |

dhayantyasyēṣṭāpūrtam |

yō ha vā ahōrātrāṇām nāmadhēyāni vedaḥ |

nāhōrātrēṣvārtimārcchati |

saṁjñānam vijñānam darśaḥ dṛṣṭēti |

ētāvanuvākau pūrvapakṣasyāhōrātrāṇām nāmadhēyāni |

prastutam viṣṭutaḥ sūtā sunvatīti |

ētāvanuvākāvāparapakṣasyāhōrātrāṇām nāmadhēyāni |

nāhōrātrēṣvārtimārcchati |

ya evam vedaḥ || 39 ||

yō ha vai muhūrtāṇām nāmadhēyāni vedaḥ |

na muhūrtēṣvārtimārcchati |

citraḥ kēturdātā prādātā savitā

prāsavitā bhiśāstā nūmantēti |

ētē'nuvākā muhūrtāṇām nāmadhēyāni |

na muhūrtēṣvārtimārcchati |

ya evam vedaḥ |

yō ha vā ārdhamāsānām ca māsānām ca
nāmaḍhēyāni vedaḥ |
nārdhamāsēṣu na māsēṣvārtimārcchāti |
pavitrām pavayiṣyanthśahāsvānthśahīyāna -
ruṇō'ruṇarajā iti |
ētē'nuvākā ārdhamāsānām ca
māsānām ca nāmaḍhēyāni || 40 ||

nārdhamāsēṣu na māsēṣvārtimārcchāti |
ya ēvaṃ vedaḥ |
yō ha vai yajñakratūnām cārtūnām ca
saṃvathsarasya ca nāmaḍhēyāni vedaḥ |
na yajñakratuṣu nartuṣu na saṃvathsara
ārtimārcchāti |
agniṣṭōma ukthyō'gniṛ ṛtuḥ
prajāpātiḥ saṃvathsara iti |
ētē'nuvākā yajñakratūnām cārtūnām ca
saṃvathsarasya ca nāmaḍhēyāni |
na yajñakratuṣu nartuṣu na saṃvathsara
ārtimārcchāti |
ya ēvaṃ vedaḥ |

yō ha vai muhūrtaṇāṃ muhūrtaṇ vedaḥ |
na muhūrtaṇāṃ muhūrteṣvārtimārcchati || 41 ||

idānīm tadānīmiti |
ētē vai muhūrtaṇāṃ muhūrtaḥ |
na muhūrtaṇāṃ muhūrteṣvārtimārcchati |
ya ēvaṃ vedaḥ |
athō yathā kṣētrajñō bhūtvā'nupraviśyānnaṃmatti |
ēvamēvaitānkaṣētrajñō bhūtvā'nupraviśyānnaṃmatti |
sa ēteṣāmēva sālōkatāg sāyujyamaśnutē |
apā punarmṛtyuṃ jāyati |
ya ēvaṃ vedaḥ || 42 ||

na vedaivaṃ vedā'nuvākā ārdhamāśānāṃ ca māśānāṃ ca
nāmadhēyāni muhūrteṣvārtimārcchati navā ca || 10 ||

iyamāhōrātrāṇāg sañjñānāṃ pūrvapakṣasya
prastūtamaparapakṣasya muhūrtaṇāṃ citraḥ
kēturārdhamāśānāṃ pavitraṃ yajñakratūnāmāgniṣṭomō
yajñakratūnāmīdānīm muhūrtaṇāṃ muhūrtaṇ vedēdānīmathō
dvādaśa ||

kaściddha vā āsmāllōkātpretya |
ātmānāṃ vedaḥ |
ayamaḥamaśmīti |

kaścīthsvaṃ lōkaṃ na prati prajānāti |
agnimūḡdhō haiva dhūmatāntaḥ |
svaṃ lōkaṃ na prati prajānāti |
atha yō haivaitamaḡniḡ sāvitraṃ veda |
sa ēvāsmāllōkātpretya |
ātmānaṃ veda |
ayamaḥamaṣmīti || 43 ||

sa svaṃ lōkaṃ prati prajānāti |
ēṣa ū vēvainaṃ tathsāvitraḥ |
svargaṃ lōkaḥbhivāhati |
ahōrātrairvā idaḡ sayugbhiḥ kriyatē |
itirātrāyādīkṣiṣata |
itirātrāya vṛatamupāguriti |
tānihānēvaṃ viduṣaḥ |
amuṣminlōkē śēvadhīm dhāyanti |
dhītaḡ haiva sa śēvadhimaṇu paraiti |
atha yō haivaitamaḡniḡ sāvitraṃ veda || 44 ||

tasya haivāhōrātrāṇi |
amuṣminlōkē śēvadhīm na dhāyanti |
adhītaḡ haiva sa śēvadhimaṇu paraiti |

bhaṛadvājō ha tribhiraṃyurbhirbrahmaçaryāmuṇvāsa |
taḡ ha jīrṇigg sthaviraḡ śayānam |
indra upavrajyōvāca |
bharādvāja |
yattē caturthamāyurdadyām |
kimēnēna kuryā iti |
brahmaçaryāmēvainēna carēyamiti hōvāca || 45 ||

taḡ ha trīṅgīrīrūpānavijñātāniva darśayāṃ cakāra |
tēṣāḡ haikaikasmānmuṣṭinā''dādē |
sa hōvāca |
bharādvājētyāmantryā |
vēdā vā ētē |
anantā vai vēdāḥ |
ētadvā ētaistribhirāyurbhīranvāvōcathāḥ |
athā ta itāraḡdanānūktamēva |
ēhīmaṃ viddhi |
ayaṃ vai sārvaṇḍyēti || 46 ||

tasmai haitamagniḡ sāvitramuṇvāca |
taḡ sa viditvā |
amṛtō bhūtvā |

svargam lōkamiyāya |
ādityasya sāyujyam |
amṛtō haiva bhūtvā |
svargam lōkamēti |
ādityasya sāyujyam |
ya ēvaṁ veda |
ēṣō ēva trayī vidyā || 47 ||

yāvantaḡ ha vai trayyā vidyayā lōkam jāyati |
tāvantaṁ lōkam jāyati |
ya ēvaṁ veda |
agnērvā ētāni nāmadhēyāni |
agnērēva sāyujyaḡ salōkatāmāpnōti |
ya ēvaṁ veda |
vāyōrvā ētāni nāmadhēyāni |
vāyōrēva sāyujyaḡ salōkatāmāpnōti |
ya ēvaṁ veda |
indrāsyā vā ētāni nāmadhēyāni || 48 ||

indrāsyāiva sāyujyaḡ salōkatāmāpnōti |
ya ēvaṁ veda |
bṛhaspatērvā ētāni nāmadhēyāni |

br̥haspatērēva sāyujyaḡ salōkatāmāpnōti |
ya ēvaṃ vēda |
prajāpatērvā ētāni nāmadhēyāni |
prajāpatērēva sāyujyaḡ salōkatāmāpnōti |
ya ēvaṃ vēda |
brahmaṇō vā ētāni nāmadhēyāni |
brahmaṇa ēva sāyujyaḡ salōkatāmāpnōti |
ya ēvaṃ vēda |
sa vā ēṣō'gnirāpakṣapucchō vāyurēva |
tasyāgnirmukhām |
asāvādityaḥ śiraḥ |
sa yadētē dēvatē antārēṇa |
tathsarvaḡ sīvyati |
tasmāthsāvitraḥ || 49 ||

ayamaḥamaṣmīti vēda hōvāca sarvavidyēti vidyēndrāsyā vā ētāni
nāmadhēyāni brahmaṇa ēva sāyujyaḡ salōkatāmāpnōti
sapta ca || 11 ||

agnērvāyōrindrāsyā br̥haspatēḥ prajāpatērbrahmaṇassa vai sapta ||
saṃjñānaṃ bhūstvamēva saṃvathsarō'si bhū rājñyasavē vipāścītē
prajāpatirdēvāniyaṃ vāva saraghā kaściddhaikādaśa || 11 ||

saṁjñānaḡ rājñī¹ mūrdhā hṛdaya ēṣa saṁvathsarō nārdhamāsēṣu
navācatvāriḡśat || 49 ||

saṁjñānaḡ sāvitrah ||

|| hariḥ ō(3)m ||

|| *iti kṛṣṇayajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē ṭṛtīyāṣṭakē daśamaḥ praśnaḥ*
samāptaḥ ||